

ผู้ให้สัมภาษณ์ รายที่ 10

วันที่ 2 เมษายน 2551

เวลา 14.00 - 15.40 น.

- ในฐานะ ที่เป็น ผอ. กสย.มีปัญหาด้านอาคารสถานที่ หรือการปฏิบัติงานระหว่างข้าราชการการเมืองกับข้าราชการประจำหรือไม่

สำหรับข้าราชการการเมืองกับผม ไม่มีอะไร เรามีหน้าที่ต้องดูแลเขาอยู่แล้ว คอยจัดสถานที่ทำงานให้ ดูแลเรื่องความสะดวก สาธารณูปโภค และงานสื่อสาร ซึ่งเป็นหน้าที่ของเรา ถือเป็นหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติ เวลาทำหน้าที่มีการใช้อารมณ์กับเขาหรือไม่ : คือ เขามีความต้องการ และเมื่อมันเป็นหน้าที่ของเรา แล้วเราสามารถตอบสนองความต้องการเขาได้มั๊ย ถ้าได้ก็ไม่มีปัญหา ซึ่งปัญหาในการปฏิบัติงาน คือ 1. ห้องที่จัดให้สมฐานะใหม่ 2. พื้นที่ที่จัดและใช้งานเพียงพอใหม่ตามตำแหน่ง เพราะตำแหน่งของเขาต้องมีห้อง เช่น รอง นรม. ต้องมี รอง ฝ่ายการเมือง มีเลขาส่วนตัว และเวลาเขาได้รับมอบหมายอะไรต้องทำตามที่ได้รับ ฉะนั้น พื้นที่ที่จัดต้องให้พอเพียง เนื่องจาก สลน. มีพื้นที่จำกัด เราไม่สามารถควบคุมได้ว่าจะมีตำแหน่งการเมืองเท่าไรเรากำหนดไม่ได้แต่ต้องบริหารให้ได้ นี่คือปัญหาภายใน

ปัญหาที่เกิดขึ้นเพราะมีสาเหตุมาจาก 1) การได้รับบริการ ถ้าเขาได้ครบตามความต้องการ เขาก็ไม่มีปัญหา และ 2) ถ้าไม่ครบตามความต้องการ แล้วเราสามารถชี้แจงให้เขาเข้าใจได้ไหม สิ่งที่เขาต้องการคือ เราต้องชี้แจงและกำหนดทางเลือกให้เขา ถ้าเราทำแบบนี้เราจะไม่มีปัญหา การเปลี่ยนรัฐบาลมีผลหรือปัญหาอะไรหรือไม่ในการอำนวยความสะดวก ไม่ถือเป็นปัญหา ถ้าสามารถทำได้เราก็จะเปลี่ยนให้ เราจะคำนึงถึงการเปลี่ยน 2 ระดับ คือ 1) เรื่องที่สามารถจัดทำในลักษณะของการซ่อมแซม เช่น พรหม มั่นสีกรหอ คือเราต้องจัดห้องให้สมฐานะเขา ส่วนใหญ่จะตามใจเขา การทำงานแบบรีบด่วนมีปัญหาไหม ไม่มี เพราะเราจะบอกเขาเลยว่าตัวไหนเปลี่ยนได้ ถ้าตัวไหนเปลี่ยนไม่ได้ก็จะบอกเลย เปลี่ยนมันเปลี่ยนได้เลย ไม่มีปัญหา ถ้าปรับปรุงในระดับโครงสร้างเดิมทำได้เลย เช่น เปลี่ยนม่าน กันห้อง แต่ถ้าเป็นลักษณะการปรับปรุงใหม่ มีการทำห้องน้ำ ต้องเอางานระบบมาร่วมด้วย พวกนั้นต้องทำงานระบบจะทำเลยไม่ได้ต้องออกแบบก่อน และมีรายละเอียดว่าใช้เงินเท่าไร ต้องขออนุญาต และต้องมีการแปลงงบประมาณ เพื่อดำเนินการตามระเบียบการเบิกจ่ายของสำนักงานงบประมาณ คือถ้าเราแค่ซ่อมแซมจะใช้งบปกติได้ ถ้าเขาสั่งมาเราใช้งบปกติได้เลย งบประมาณมีอยู่แล้ว มีบางคนอยากทำๆ เลย เพราะ สมัยก่อนเคยทำไปก่อนได้ ถ้านายสั่ง ส่วนใหญ่จะรวมกันทำและรวมเงินเท่าไร สามารถสนองตอบไว ไม่ต้องเข้า ครม.แต่เดี๋ยวนี้ทำแบบเดิมไม่ได้ต้องมีขั้นตอน เราต้องดำเนินการตามระเบียบ ถ้าทำได้

เลยก็ทำ แต่ถ้าทำไม่ได้เราต้องมีเหตุผลให้เขา ข้อสำคัญคือ ธรรมชาติ ของนักการเมือง เมื่อเขา มารูปแบบที่แรง ถ้าสั่งแล้วต้องทำให้ได้ ข้อสำคัญว่าเราต้องชี้แจงเขาให้ได้ เราจึงจำเป็นต้อง รู้จักการเมือง พี่รู้จักการเมือง

- ข้าราชการการเมือง ปฏิบัติตัวกับเราอย่างไรบ้าง การเมืองค่อนข้างแรง มาในระยะ สั้นๆ งานรูทีนไม่ใช่ธรรมชาติของนักการเมือง เพราะถ้าเขาทำงานแบบนั้นการเมืองคงไม่ไปถึง ไหน เพราะสิ่งที่เขาต้องการถ้าเราไปช่วยเขาเราต้องประสานให้เขาได้ คือ ต้องสามารถประสาน ทุกคนได้ นอกหน่วยงาน และต้องนัด ต้องตามได้ คือเราต้องรู้สายงาน บางที่เราทำกันไม่เป็น จะเอาอะไรต้องทำได้ ตัวนี้จำเป็น

- การสัมมนาอบรมหน้าห้องมีส่วนช่วยได้หรือไม่ : ค่อนข้างลำบากนะ บางที่เราพูดจาก ภาพกว้างไป เราจะไปบริการเขาอย่างไร และคนที่ไปหน้าห้องไปประสานและช่วยในด้านการ เชื่อมต่อให้ได้ เนื่องจากเราเป็นคนในเราจะรู้งาน เช่น ตอนที่อยู่กับท่านยงยุทธ แม้กระทั่ง ตำแหน่งที่จะต้องคัดสรรเกี่ยวกับประธานกลุ่ม พี่ต้องโทรไปขอคนนี้ได้ พี่ก็ทำแทน แต่ท่านก็จะ มอบนโยบายให้ เราต้องสามารถเชื่อมประสานได้ จะบอกว่าการทำงานเป็นได้มาจากการเป็น หน้าห้อง

- ท่านปฏิบัติตนอย่างไร : ไม่รู้จะคนเขาบอกว่า คนที่พื่ออยู่ด้วยแรงสุดแล้ว คนคิดว่าพื่ออยู่ ไม่ได้ แต่ก็อยู่ได้ แต่อยู่ได้ก็ทะเลาะกันทุกวัน ถึงบอกว่าการเมืองแรง เป็นคนที่เรียกว่าไม่มีในคน ธรรมดา คนที่เป็นนักการเมืองได้และที่ผ่านการคัดสรรมีพลังอยู่ในตัว โดยเฉพาะมาจากการ เลือกลง ข้าราชการประจำจะไม่มีตรงนี้ มันคนละเรื่อง คือทางใครทางมัน แต่พี่ก็สามารถทำงาน กับท่านได้ พวกนี้มีแรงทางการเมือง มีความอยากทำ มีความมุ่งมั่นสูง เช่น ท่านอภิรักษ์ ท่านยง ยุทธ ท่านเนวิน ท่านจาตุรนต์ ถ้าเปรียบเทียบท่านรองสมชาย กับท่านมิ่งขวัญ รองสมชายไม่มีมี วิถีของข้าราชการ มีสภาพการทำงานเหมือนปลัด เราจะเห็นภาพชัดเจนระหว่างข้าราชการประจำ กับการเมือง เขาจะทำงานคนละแบบ เลยมีความรู้สึกว่าเขาคนนี้มากุมนโยบาย เป็นคนขับเคลื่อน ถ้าเขาไม่มีพลังตรงนี้เขาทำไม่ได้ ทุกคนที่เป็น รมว.ที่ผ่านมามาทำไม่ได้เพราะเขาเป็นข้าราชการ ประจำ แล้วพลังของเขามันมีผลดีอย่างไร แต่การเมืองก็ต้องเป็นการเมือง ถ้าเอาหัวของ ข้าราชการประจำมาเป็นการเมือง ในความเห็นของพี่นะคิดว่างานจะได้ผลควรมาจากข้าราชการ การเมืองที่มาจากนักการเมืองโดยแท้ แต่บางคนชอบทำงานกับ ข้าราชการประจำ เพราะคุยกันรู้ เรื่อง : ไม่ใช่ ข้าราชการประจำไม่มีแรงขับเคลื่อนและพลังผลักดัน ข้อสำคัญนโยบายมันเกิดขึ้น ไม่ได้ในลักษณะงาน routine เช่น นโยบาย 30 บาท โครงการเศรษฐกิจพอเพียง ถ้าไม่มีพลังขับเคลื่อนทางการเมืองมันจะไม่เกิด ตอนเริ่มต้นจะมีพลังขับเคลื่อน คือนโยบายแต่ละตัวบอกให้รู้ว่า ข้าราชการประจำหรือคนที่มีแนวคิดแบบ routine ทำไม่ได้ แต่ส่วนหนึ่งก็มาจากข้าราชการประจำ

คือข้อสำคัญ ที่ข้าราชการประจำบางส่วนเสนอ ส่วนใหญ่ไม่มีการผลักดัน ช่วงหลัง ข้าราชการประจำ ไม่ได้กำหนด แต่จะทำตามนโยบายตาม รัฐธรรมนูญ 40 ช่วงรัฐบาลที่แล้วจะให้กำหนดนโยบาย ควรกำหนดให้ชัดเจนว่าข้าราชการการเมืองเป็นคนกำหนดนโยบาย แต่ในทางปฏิบัติ ข้าราชการประจำต้องปฏิบัติตามนโยบาย และทำข้อดีข้อเสียของนโยบายที่ปฏิบัติบ่อนให้ฝ่ายการเมือง ฉะนั้น ตอนที่ทำงานหน้าห้องระยะหนึ่ง ท่านเลขาฯอมรวัธ จึงมอบหมายให้

- มีการระแวงกันหรือไม่ : ขึ้นอยู่กับตัวเรา เช่น ตอนอยู่กับรัฐบาลชุดที่แล้วทำตัวอย่างไร พี่ถือว่าได้รับความไว้วางใจ พี่มีส่วนทำงานนโยบายค่อนข้างเยอะ บางทีรับไม่ต่อมาซึ่งคนปฏิบัติ ต้องทำ

- การสั่งการมีปัญหาหรือไม่ : ไม่มี ท่านเลขาฯ จะด่า โวย แต่จะเน้นเรื่องงานเราก็ชี้แจงไป แต่ตอนนี้เรามาอยู่ตรงนี้ การด่าเป็นข้อดีเหมือนกันคือ เราจะได้รู้ว่าเขาคิดยังไง จะคิดอีกรูปแบบ ข้อสำคัญคือ เราจะรับเขาได้มากน้อยแค่ไหน บางครั้งเราต้องดูด้วยว่า บางทีเราไม่อยากทำให้เขา เราก็หาว่าเขามาบังคับเรา มีการทะเลาะกัน แต่พี่รับได้ จะมีผู้ติดตามของเขาต้องคอยห้ามไม่ให้ยายพี่ แต่พออารมณ์ดีแล้วก็พูดกันปกติ แต่เป็นเรื่องงาน ทำงานกับเขา เราไม่เคยรู้จักบ้าน เรื่องครอบครัว ทำเรื่องงานจริงๆ

- การมีส่วนร่วมทางนโยบาย เคยมีส่วนหรือไม่ : ส่วนใหญ่จะรับนโยบายไปปฏิบัติ ซึ่งจะเป็นนโยบายเร่งด่วน รีบปฏิบัติและประสาน ข้าราชการการเมือง พวกนี้มีพลังมากพร้อมที่จะปฏิบัติให้เสร็จ คือท่าน นรม. คิดอะไร สั่งอะไรก็สามารถทำให้ได้เลย แต่ข้อสำคัญคือ มันเหมือนดาบ 2 คม มันถูกใจแต่ไม่ถูกต้อง แต่ก็ถูกต้องนะ มันถูกใจนายแต่ไม่ถูกใจคนอื่น

- โครงสร้าง สลน. คิดว่าเป็นอย่างไรบ้าง : ข้อสำคัญคือ เราต้องถามก่อนว่าเรารับและสามารถตอบสนองงานของเราคืองานบริการการเมือง สามารถช่วยรัฐบาลในเรื่องของกรรณนโยบาย แจ้งหน่วยงานให้ปฏิบัติตามนโยบาย การประสานนโยบายของ นรม. ได้มากกว่าเดิมหรือไม่ เราสามารถสร้างเครื่องมือมารองรับได้หรือไม่ เราไม่ได้คำนึงถึงตรงนี้เลยว่ากลุ่มงานจะไปอย่างไร คือหมายถึงคน ซึ่งเป็นจุดที่ใกล้ที่สุด

- ด้านสถานที่ควรมีสำนักร่างรัฐธรรมนูญ นรม. จะต้องใหญ่หน่อยแต่ ส่วนที่รองลงมา มี 6 คน มีการจัดสถานที่ไม่เหมาะสมกับตำแหน่ง เพราะพื้นที่จำกัด แต่ละคนไม่มีสำนักร่างรัฐธรรมนูญ ไม่มีพื้นที่ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับว่า สลน. จะจัดให้ตรงไหน ท่านเหล่านี้มามีมือเปล่า เขาต้องคิดว่าคนของเราทำงานให้เขาได้ไหม ท่านเหล่านี้จะไม่รู้ว่าคนที่ถูกส่งมาจะไว้วางใจได้มากน้อยแค่ไหน เขาเลยต้องชวนชววย ต้องอาศัยการถามคนคุ้นเคยว่าสมัยที่เป็นใช้ใคร ก็เป็นหน้าที่ของกองกลางโดยเริ่มจากมีการยืมตัวกัน ทำไมเราไม่สร้างตรงนี้ เราควรมีสำนักร่างรัฐธรรมนูญ คือทำเป็นหน่วย เป็นสำนักร่างรัฐธรรมนูญประจำรอง นรม. 1 – 4 ถ้ารองมีมากกว่านั้น ก็คลุมกันไป เราก็จะไม่ต้องส่งคน

เคยจะทำเป็นตึกบัญชาการโดยแบ่งห้อง ทำเป็นอาคาร รองนรม แต่จริงต้องมีการแบ่งชั้น จะแบ่งเป็น 2 ชั้นที่ จะแบ่งไว้ 8 ชุด จะมีรอง นรม ได้ 8 คน ถ้ามีเพิ่ม ก็ต้องบอกตามตรงว่าไม่มี แต่ยังไม่ก็ต้องจัดหา

- ในฐานะ ผอ. กสย. การใช้รถยนต์กับข้าราชการการเมือง กรณีมีรถประจำตำแหน่ง เรื่องคนไม่มีปัญหาถ้าไม่เอา ก็ส่งกลับคืน ส่วนใหญ่จะไม่มีปัญหา คนของเรามีถูกส่งกลับ เพราะคนของเรานัดแล้วไม่เป็นนัด เอารถหลงไปทำอย่างอื่นก็มี ข้อสำคัญคือการไปขับรถประจำตำแหน่ง ถ้าไม่ใช่คนที่ไว้ใจ เขาก็จะไม่เอา เราจะไม่รู้ว่าเขาไปพบใครบ้าง บางครั้งเขาก็ไม่ยอมให้เรารู้ บางทีให้รถไปพร้อมคน แต่คนก็ไม่ได้ขับ เอาคนของเขาขับแทน แต่ก็ไม่ใช่ปัญหาใหญ่

โดยรวมในปัญหาที่เกิดขึ้นกับข้าราชการการเมืองมีอะไรบ้าง มีอย่างเดียวคือ ที่มีปัญหา กับ สลน คือข้าราชการการเมือง มาแทรกแซงการโยกย้ายแต่งตั้ง มันทำลายหลักคุณธรรม และเป็นปัญหาในเรื่องของการปฏิบัติงาน เพราะเมื่อ ข้าราชการการเมือง มีอำนาจในการโยกย้ายแต่งตั้ง สายการบังคับบัญชามันก็ไม่สำคัญแล้ว มันกลายเป็นว่าทุกคนจะต้องวิ่งไปหานักการเมือง ซึ่งมันทำลายระบบระเบียบตามขั้นที่กำหนดไว้ บางครั้งที่อยู่ตรงนี้มีอนิสงทางการเมืองอยู่ด้วย บางครั้งเหมือนกับว่าที่พี่มาทางนี้ได้เพราะการเมือง หลายคนได้มาจากการเมือง พอได้มาเลยกลายเป็นรูปแบบ ข้อสำคัญคือเราจะกำหนดตรงนี้อย่างไร โดยทั่วไปถ้ามีการแทรกแซงแล้วยอมรับได้มันก็ไม่มีปัญหา ซึ่งการเมืองมี 1 อย่าง คือมาไวไปไว และเรื่องของการเมือง มีระยะเวลา เช่น ในระหว่างที่เขามาตรงนี้มีคนๆ นี้ มาปฏิบัติหน้าที่ช่วยเขา ได้ตรงตามความต้องการเมื่อถึงเวลาที่เขามีอำนาจ ก็ถือเป็นการตอบแทน ต้องพยายามให้เขาตอบแทนในทางอื่น แต่ถ้าหากถ้าพูดไปปัญหาบานปลาย เพราะพี่น้องอยู่ตรงนี้ พี่ยังใช้พลังการเมืองช่วยน้องให้ได้ตำแหน่ง นี่คือการเมือง พอพูดไปแล้วเข้าเนื้อเหมือนกัน เป็นเรื่องของการตอบแทน ข้อสำคัญคือเราจะควบคุมตรงนี้อย่างไร โดยไม่เข้าไปทำลายระบบ การเมืองเข้ามาแล้วต้องทำให้ได้ มาแรงและเรื่องบุญคุณเป็น อีกสิ่งที่จะต้องสร้างไว้เพราะไม่งั้นไม่มีโอกาสเกิดทางด้านการเมือง เช่น คนที่ขึ้นมาในระดับอธิบดีได้ ต้องมีคนสนับสนุน ถ้าถามว่าทำไมคนอยากเรียน วปอ. ก็หลักสูตรนี้คนที่เรียนเป็นหัวกระทิของข้าราชการประจำ และหลักสูตร ปปร. จะเป็นหัวกระทิทางการเมือง แล้วถ้าเราเป็นพวกทั้งการเมืองและประจำ มันก็มีส่วนช่วยในการพยุงเราได้ เราจะกว้างขึ้น นี่คือการสัมพันธ์ที่ระหว่างกันส่วนหนึ่ง

พี่มีความรู้สึกดีกับฝ่ายการเมือง พี่เป็นคนที่ไม่มอดิตกับการเมือง เพราะเห็นว่ามันเป็นหน้าที่ เราก็อยู่ในกรอบของเรา บางคนคิดว่าเราเป็นคนของนักการเมือง แต่ไม่เลยขนาดครอบครัวยังไม่รู้เลย เราจะทำงานอย่างเดียว